

บทที่ 5

สรุปผลการศึกษา การอภิปรายผล ข้อค้นพบ และข้อเสนอแนะ

บทนี้จะกล่าวถึงสรุปผลการศึกษา การอภิปราย ข้อค้นพบและข้อเสนอแนะ ใน การศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความผูกพันของพนักงาน ในกลุ่มอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ที่มีต่อ องค์กร ดังต่อไปนี้

5.1 สรุปผลการศึกษา

การศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความผูกพันของพนักงานในกลุ่ม อุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ นิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือ เป็นการศึกษาเชิงสำรวจ มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความผูกพันของพนักงานในกลุ่มอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ นิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือ โดยได้แบ่งการศึกษาออกเป็น 3 ด้าน คือ ลักษณะส่วนบุคคลของผู้ปฏิบัติงาน (Personal Characteristic) ลักษณะงาน (Job Characteristic) และ ประสบการณ์ในงาน (Work Experience) เพื่อให้ทราบถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความผูกพัน ของพนักงานในกลุ่ม อุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ที่มีต่อองค์กร

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้ทำการศึกษาจากพนักงานขององค์กรในกลุ่ม อุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ นิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือ โดยทำการสุ่มตัวอย่างด้วยวิธีการสุ่ม โดยสะดวกจำนวนทั้งหมด 300 ราย ซึ่งข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาแบ่งเป็น 2 ส่วนคือ ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) ได้จากการค้นคว้าข้อมูลจากหนังสือ วารสาร สิ่งพิมพ์ บทความ งานวิจัย เอกสาร ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง และข้อมูลที่ค้นคว้าผ่าน Internet และข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) เป็นข้อมูลที่ได้จากการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างของพนักงานขององค์กร ในกลุ่มอุตสาหกรรม อิเล็กทรอนิกส์ นิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือทั้งหมด 300 ราย โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือใน การเก็บรวบรวมข้อมูล และการวิเคราะห์จะนำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามนำไปประมวลผล ผล การศึกษาสามารถสรุปผลได้ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคล ความคิดเห็นเกี่ยวกับลักษณะงานที่ปฏิบัติ และประสบการณ์ในงานที่ปฏิบัติของพนักงานในกลุ่มอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ นิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือ

ตอนที่ 1.1 ข้อมูลส่วนบุคคลของพนักงานผู้ตอบแบบสอบถาม

พนักงานขององค์กรในกลุ่มอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ ในเขตนิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือ ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุระหว่าง 26-30 ปี มีสถานภาพโสด มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี มีรายได้ต่อเดือนในช่วง 10,001-20,000 บาท เป็นวิศวกร และมีอายุงานอยู่ในช่วง 1-3 ปี

ตอนที่ 1.2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับลักษณะงานที่ปฏิบัติของพนักงานผู้ตอบแบบสอบถาม

พบว่าพนักงานขององค์กรในกลุ่มอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ นิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือ มีความคิดเห็นในปัจจัยด้านลักษณะงานที่ปฏิบัติโดยรวม อยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาแต่ละด้านสามารถเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้

1. ด้านงานที่มีโอกาสปฏิสัมพันธ์กับบุคคลอื่น พบว่ามีระดับความคิดเห็นโดยรวม อยู่ในระดับมาก โดยมีความคิดเห็นในเรื่อง งานจำเป็นต้องติดต่อประสานงานกับฝ่ายอื่นๆ ในองค์กร อยู่เสมอเป็นอันดับแรก และงานที่ทำเปิดโอกาสให้มีความสนิทสนมกันบุคคลอื่น ทั้งที่เป็นเพื่อนร่วมงานหรือผู้มาติดต่องาน

2. ด้านความมีเอกลักษณ์ของงาน พบว่ามีระดับความคิดเห็นโดยรวม อยู่ในระดับมาก โดยมีความคิดเห็นในเรื่อง สามารถระบุงานที่ทำอยู่ได้ว่ามีลักษณะขั้นตอน และวิธีการทำงานอย่างไร ได้เป็นอันดับแรก และเมื่อเกิดปัญหาในการทำงานทราบดีว่าควรแก้ไขปัญหานั้นอย่างไร

3. ด้านความหลากหลายของงาน พบว่ามีระดับความคิดเห็นโดยรวม อยู่ในระดับมาก โดยมีความคิดเห็นในเรื่อง จำเป็นต้องใช้ทักษะความรู้ความสามารถหลายด้านประกอบกันในการทำงานเป็นอันดับแรก และ ต้องใช้ความคิดริเริ่มในการปฏิบัติหน้าที่ตลอดเวลา

4. ด้านความมีอิสระในการทำงาน พบว่ามีระดับความคิดเห็นโดยรวม อยู่ในระดับมาก โดยมีความคิดเห็นในเรื่อง สามารถใช้วิจารณญาณของตนในการแก้ปัญหาได้เป็นอันดับแรก และองค์กรเปิดโอกาสให้เสนอสิ่งใหม่ๆ ในการปฏิบัติงานอยู่เสมอ

5. ด้านผลป้อนกลับของงาน พบว่ามีระดับความคิดเห็นโดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง โดยมีความคิดเห็นในเรื่อง มีโอกาสทราบว่าปฏิบัติงานได้ดีแค่ไหนเป็นอันดับแรก และผลงานที่ผ่านมาทำให้เกิดแรงบันดาลใจ ที่จะพัฒนางานให้ดีขึ้น

ตอนที่ 1.3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับประสบการณ์ในงานของพนักงานผู้ตอบแบบสอบถาม

พบว่าพนักงานขององค์กรในกลุ่มอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ นิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือ มีความคิดเห็นในปัจจุบันด้านประสบการณ์ในงานที่ปฏิบัติโดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาแต่ละด้านสามารถเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้

1. ด้านความรู้สึกว่าตนมีความสำคัญต่อองค์กร พบว่ามีระดับความคิดเห็นโดยรวม อยู่ในระดับมาก โดยมีความคิดเห็นในเรื่อง ที่ผ่านมาเคยได้รับมอบหมายให้ทำงานที่มีความสำคัญและน่าสนใจเป็นอันดับแรก และความสำเร็จขององค์กรที่ปฏิบัติงานอยู่ กล่าวได้ว่ามีส่วนร่วมในการสร้างสรรค์ด้วย

2. ด้านทัศนคติต่อเพื่อนร่วมงานและองค์กร พบว่ามีระดับความคิดเห็นโดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง โดยมีความคิดเห็นในเรื่อง การมีสัมพันธภาพที่ดีกับเพื่อนร่วมงาน ทั้งในเรื่องงานและเรื่องส่วนตัวเป็นอันดับแรก และได้รับความร่วมมือจากผู้ร่วมงานทุกครั้งเมื่อต้องการความช่วยเหลือ

3. ด้านความคาดหวังที่จะได้รับการตอบสนองจากองค์กร พบว่ามีระดับความคิดเห็นโดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง โดยมีความคิดเห็นในเรื่อง องค์กรหรือผู้บังคับบัญชาให้ความสนใจเสมอ เมื่อปฏิบัติงานได้ดีเป็นอันดับแรก และปัจจุบันได้รับมอบหมายให้ทำงานที่ตรงกับความรู้ความสามารถ และความต้องการแล้ว

4. ด้านความรู้สึกว่าองค์กรเป็นที่พึ่งพาได้ พบว่ามีระดับความคิดเห็นโดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง โดยมีความคิดเห็นในเรื่อง ผลประโยชน์ตอบแทนที่ได้รับคุ้มค่างับความอดสาหะที่ได้อุทิศให้กับหน่วยงานเป็นอันดับแรก และนับแต่ที่ทำงานกับองค์กรมา ได้ใช้ประโยชน์จากระบบสวัสดิการอยู่เสมอ

ส่วนที่ 2 ระดับความผูกพันต่อองค์กรของพนักงานในกลุ่มอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ นิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือ

ความคิดเห็นเกี่ยวกับความผูกพันต่อองค์กรของพนักงานผู้ตอบแบบสอบถาม

พบว่าพนักงานขององค์กรในกลุ่มอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ นิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือ มีความผูกพันต่อองค์กรโดยรวม อยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาแต่ละด้านสามารถเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้

1. ด้านความเต็มใจที่จะทุ่มเทความพยายามอย่างมากเพื่อประโยชน์ขององค์กร พบว่ามีระดับความคิดเห็นโดยรวม อยู่ในระดับมาก โดยมีความคิดเห็นในเรื่อง เมื่อได้รับมอบหมายงานอย่างหนึ่ง จะทุ่มเทให้กับงานนั้นอย่างเต็มที่ทุกครั้งเป็นอันดับแรก และพร้อมเสมอที่จะทำทุกอย่างเพื่อความก้าวหน้าขององค์กรที่ปฏิบัติงานอยู่
2. ด้านความเชื่อมั่นอย่างแรงกล้า และการยอมรับเป้าหมายและค่านิยมขององค์กร พบว่ามีระดับความคิดเห็นโดยรวม อยู่ในระดับมาก โดยมีความคิดเห็นในเรื่อง ปัญหาขององค์กรเป็นเรื่องที่พนักงานทุกคนต้องร่วมมือกันแก้ไขเป็นอันดับแรก และภูมิใจที่จะบอกใครๆ ว่าเป็นสมาชิกขององค์กรที่ทำอยู่ในปัจจุบัน
3. ด้านความปรารถนาอย่างแรงกล้าที่จะคงไว้ซึ่งความเป็นสมาชิกภาพขององค์กร พบว่ามีระดับความคิดเห็นโดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง โดยมีความคิดเห็นในเรื่อง การตัดสินใจมาทำงานในองค์กรนี้ คิดว่าเป็นการตัดสินใจที่ถูกต้องเป็นอันดับแรก และคิดว่าองค์กรที่ทำอยู่ในปัจจุบัน เป็นองค์กรที่ดีที่สุดสำหรับการเลือกทำงานด้วย

ส่วนที่ 3 ความสัมพันธ์ของปัจจัยส่วนบุคคล ลักษณะงาน ประสบการณ์ในงาน ที่มีต่อ ความผูกพันองค์กรของพนักงานผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 3.1 ความสัมพันธ์ของปัจจัยส่วนบุคคลที่มีอิทธิพลต่อความผูกพันต่อองค์กร

ผลการเปรียบเทียบระดับความผูกพันต่อองค์กร ของพนักงานในกลุ่มอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ นิคมอุตสาหกรรมลำพูน จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลพบว่า

1. พบว่าพนักงานเพศชายและเพศหญิงมีระดับความผูกพันต่อองค์กร โดยรวมอยู่ในระดับเดียวกัน คือระดับมาก แสดงว่าเพศไม่มีอิทธิพลต่อระดับความผูกพันต่อองค์กร ของพนักงานในกลุ่มอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ นิคมอุตสาหกรรมลำพูน
2. พบว่าพนักงานที่ระดับอายุต่างๆ กันมีความผูกพันต่อองค์กร โดยรวมแตกต่างกัน แสดงว่าอายุมีอิทธิพลต่อระดับความผูกพันต่อองค์กร โดยพนักงานในกลุ่มที่มีอายุ 20-25 ปี อายุ 26-30 ปี มีความผูกพันต่อองค์กรอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนพนักงานในกลุ่มที่มีอายุ 31-35 ปี อายุ 36-40 ปี อายุ 41-45 ปี อายุตั้งแต่ 45 ปีขึ้นไป มีความผูกพันต่อองค์กรอยู่ในระดับมาก
3. พบว่าพนักงานที่มีสถานภาพ โสด สมรส และ ม่าย/หย่า/แยกกันอยู่ มีความผูกพันต่อองค์กร โดยรวมอยู่ในระดับเดียวกัน คือระดับมาก แสดงว่าสถานภาพไม่มีอิทธิพลต่อระดับความผูกพันต่อองค์กร ของพนักงานในกลุ่มอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ นิคมอุตสาหกรรมลำพูน
4. พบว่าพนักงานที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกันมีความผูกพันต่อองค์กร โดยรวมอยู่ในระดับเดียวกัน คือระดับมาก แสดงว่าระดับการศึกษาไม่มีอิทธิพลต่อระดับความผูกพันต่อองค์กร ของพนักงานในกลุ่มอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ นิคมอุตสาหกรรมลำพูน
5. พบว่าพนักงานที่มีระดับรายได้ต่างกัน มีความผูกพันต่อองค์กร โดยรวมอยู่ในระดับที่แตกต่างกัน แสดงว่าระดับรายได้มีอิทธิพลต่อระดับความผูกพันต่อองค์กร ของพนักงานในกลุ่มอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ นิคมอุตสาหกรรมลำพูน โดยพนักงานที่มีรายได้ 20,001 – 30,000 บาท มีระดับความผูกพันต่อองค์กรในระดับปานกลาง ในขณะที่พนักงานที่มีรายได้ น้อยกว่า 10,000 บาท รายได้ 10,001 – 20,000 บาท รายได้ 30,001 – 40,000 บาท รายได้ 40,001 – 50,000 บาท รายได้มากกว่า 50,000 บาท มีระดับความผูกพันต่อองค์กรในระดับมาก
6. พบว่าพนักงานตำแหน่งงานต่างๆ กันมีความผูกพันต่อองค์กร โดยรวมแตกต่างกัน แสดงว่าตำแหน่งงานมีอิทธิพลต่อระดับความผูกพันต่อองค์กร ของพนักงานในกลุ่มอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ นิคมอุตสาหกรรมลำพูน โดยตำแหน่งที่มีความผูกพันต่อองค์กร โดยรวมอยู่ในระดับมากได้แก่ ตำแหน่งผู้จัดการ หัวหน้างาน ฝ่ายบุคคล พนักงานบัญชี/การเงิน และพนักงานทั่วไป สำหรับตำแหน่งที่มีความผูกพันต่อองค์กร โดยรวมอยู่ในระดับปานกลางได้แก่ ตำแหน่ง วิศวกร

พนักงานจัดซื้อ พนักงานวางแผนการผลิต พนักงานตรวจสอบคุณภาพ พนักงานคอมพิวเตอร์ พนักงานดูแลลูกค้า และนักเคมี

7. พบว่าพนักงานที่มีอายุงานแตกต่างกันมีความผูกพันต่อองค์กรโดยรวมแตกต่างกัน แสดงว่าอายุงานมีอิทธิพลต่อระดับความผูกพันต่อองค์กร โดยจะเห็นได้ว่าพนักงานที่มีอายุงานไม่ถึง 1 ปี และมีอายุงาน 10-15 ปี อายุงานตั้งแต่ 15 ปีขึ้นไปจะมีระดับความผูกพันต่อองค์กรโดยรวมอยู่ในระดับมาก สำหรับพนักงานที่มีอายุงานระหว่าง 1 – 3 ปี อายุงาน 3 – 5 ปี อายุงาน 5 – 10 ปี มีระดับความผูกพันต่อองค์กรอยู่ในระดับปานกลาง

ตอนที่ 3.2 ความสัมพันธ์ของปัจจัยลักษณะงานที่ปฏิบัติที่มีอิทธิพลต่อความผูกพันต่อองค์กร

ผลการหาความสัมพันธ์ พบว่าระดับความผูกพันต่อองค์กรโดยรวมกับปัจจัยด้านลักษณะงานที่ปฏิบัติ ของพนักงานในกลุ่มอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ นิคมอุตสาหกรรมลำพูน มีความสัมพันธ์ทางบวกต่อกัน โดยพิจารณาแต่ละด้านได้ดังนี้

1. พบว่าความผูกพันต่อองค์กร โดยรวมต่อผลป้อนกลับของงาน มีความสัมพันธ์ทางบวก ($r = 0.54$)
2. พบว่าความผูกพันต่อองค์กร โดยรวมต่อความมีอิสระในการทำงาน มีความสัมพันธ์ทางบวก ($r = 0.52$)
3. พบว่าความผูกพันต่อองค์กร โดยรวมต่อความหลากหลายของงาน มีความสัมพันธ์ทางบวก ($r = 0.50$)
4. พบว่าความผูกพันต่อองค์กร โดยรวมต่องานที่มีโอกาสปฏิบัติสัมพันธ์กับบุคคลอื่น มีความสัมพันธ์ทางบวก ($r = 0.41$)
5. พบว่าความผูกพันต่อองค์กร โดยรวมต่อความมีเอกลักษณ์ของงาน มีความสัมพันธ์ทางบวก ($r = 0.34$)

ตอนที่ 3.3 ความสัมพันธ์ของปัจจัยประสบการณ์ในงานที่มีอิทธิพลต่อความผูกพันต่อองค์กร

ผลการหาความสัมพันธ์ พบว่าระดับความผูกพันต่อองค์กรโดยรวมกับปัจจัยด้านประสบการณ์ในงานที่ปฏิบัติ ของพนักงานในกลุ่มอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ นิคมอุตสาหกรรมลำพูน มีความสัมพันธ์ทางบวกต่อกัน ($r = 0.63$) โดยพิจารณาแต่ละด้านได้ดังนี้

1. พบว่าความผูกพันต่อองค์กร โดยรวมต่อความรู้สึกว่าองค์กรเป็นที่พึ่งพาได้ มีความสัมพันธ์ทางบวก ($r = 0.57$)

2. พบว่าความผูกพันต่อองค์กร โดยรวมต่อความรู้สึกว่าตนมีความสำคัญต่อองค์กร มีความสัมพันธ์ทางบวก ($r = 0.54$)

3. พบว่าความผูกพันต่อองค์กร โดยรวมต่อทัศนคติต่อเพื่อนร่วมงานและองค์กร มีความสัมพันธ์ทางบวก ($r = 0.51$)

4. พบว่าความผูกพันต่อองค์กร โดยรวมต่อความคาดหวังที่ได้รับการตอบสนองจากองค์กร มีความสัมพันธ์ทางบวก ($r = 0.47$)

5.2 การอภิปรายผล

จากการศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความผูกพันของพนักงาน ในกลุ่มอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ที่มีต่อองค์กร พบว่ามีประเด็นที่สำคัญหลายประเด็นที่สามารถนำมาอภิปรายผลได้ ดังนี้

จากการศึกษาพบว่า โดยรวมพนักงานผู้ตอบแบบสอบถามมีความผูกพันต่อองค์กร อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาแต่ละด้านพบว่าพนักงานผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นในด้านความเต็มใจที่จะทุ่มเทความพยายามอย่างมากเพื่อประโยชน์ขององค์กร มากที่สุด อยู่ในระดับมาก รองลงมาคือด้านความเชื่อมั่นอย่างแรงกล้า และการยอมรับเป้าหมายและค่านิยมขององค์กร อยู่ในระดับมาก และพนักงานผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นในด้านความปรารถนาอย่างแรงกล้าที่จะคงไว้ซึ่งความเป็นสมาชิกภาพขององค์กร อยู่ในระดับปานกลาง

จากการศึกษาพบว่า ผลการเปรียบเทียบความผูกพันต่อองค์กรของพนักงานในกลุ่มอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ นิคมอุตสาหกรรมลำพูน ที่มีเพศแตกต่างกัน พบว่าพนักงานเพศชายและเพศหญิงมีความผูกพันต่อองค์กร โดยรวมอยู่ในระดับเดียวกัน คือระดับมาก แสดงว่าเพศไม่มีความสัมพันธ์ต่อระดับความผูกพันขององค์กร ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ จิราวรรณ หาดทรายทอง (2539) ที่ได้ทำการศึกษาถึงความผูกพันต่อองค์กรของพนักงานการประปานครหลวงพบว่า ความแตกต่างเกี่ยวกับเพศไม่ก่อให้เกิดความแตกต่างของความผูกพันต่อองค์กร

จากการศึกษาพบว่า ผลการเปรียบเทียบความผูกพันต่อองค์กร ของพนักงานในกลุ่มอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ นิคมอุตสาหกรรมลำพูน ที่มีอายุแตกต่างกันพบว่าพนักงานที่ระดับอายุต่างกัน มีความผูกพันต่อองค์กร โดยรวมแตกต่างกัน แสดงว่าระดับอายุมีความสัมพันธ์ต่อระดับความผูกพันขององค์กร ของพนักงานในกลุ่มอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ นิคมอุตสาหกรรมลำพูน โดยพนักงานในกลุ่มที่มีอายุ 20-25 ปี อายุ 26-30 ปี มีความผูกพันต่อองค์กรอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนพนักงานในกลุ่มที่มีอายุ 31-35 ปี อายุ 36-40 ปี อายุ 41-45 ปี อายุตั้งแต่ 45 ปีขึ้นไป มีความผูกพันต่อองค์กรอยู่ในระดับมาก คือที่ระดับอายุสูงขึ้นจะมีความผูกพันต่อองค์กรสูงขึ้นตามไปด้วย ซึ่ง

สอดคล้องกับการศึกษาของ ชีระ วีรธรรมสาธิต (2532) ที่ได้ทำการศึกษา ความผูกพันต่อองค์กร กรณีศึกษาผู้บริหารระดับหัวหน้าแผนก/เทียบเท่า ของเครือซีเมนต์ไทย และสอดคล้องกับการศึกษาของ พิชญากุล ศิริปัญญา (2545) ที่ได้ทำการศึกษา ความผูกพันต่อองค์กรของพนักงานการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค กรณีศึกษา พนักงานของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค เขต 1 (เชียงใหม่) ภาคเหนือ พบว่า ปัจจัยด้านลักษณะส่วนบุคคล ด้านอายุที่แตกต่างกัน มีความผูกพันต่อองค์กรแตกต่างกัน

จากการศึกษาพบว่า ผลการเปรียบเทียบความผูกพันต่อองค์กร ของพนักงานในกลุ่มอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ นิคมอุตสาหกรรมลำพูน ที่มีสถานภาพสมรสแตกต่างกันพบว่า พนักงานที่มีสถานภาพ โสด สมรส และ ม่าย/หย่า/แยกกันอยู่ มีความผูกพันต่อองค์กรโดยรวมอยู่ในระดับเดียวกัน คือระดับมาก แสดงว่าสถานภาพสมรสไม่มีความสัมพันธ์ต่อระดับความผูกพันขององค์กร ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ จีราวรรณ หาดทรายทอง (2539) ที่ได้ทำการศึกษาถึงความผูกพันต่อองค์กรของพนักงานการประปานครหลวงพบว่า ความแตกต่างเกี่ยวกับลักษณะบุคคลด้านสถานภาพสมรสไม่ก่อให้เกิดความแตกต่างของความผูกพันต่อองค์กร

จากการศึกษาพบว่า ผลการเปรียบเทียบความผูกพันต่อองค์กรของพนักงานในกลุ่มอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ นิคมอุตสาหกรรมลำพูน ที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน พบว่า พนักงานที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกันมีความผูกพันต่อองค์กรโดยรวมอยู่ในระดับเดียวกัน คือระดับมาก แสดงว่าระดับการศึกษาไม่มีความสัมพันธ์ต่อระดับความผูกพันขององค์กร ของพนักงานในกลุ่มอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ นิคมอุตสาหกรรมลำพูน ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ จีราวรรณ หาดทรายทอง (2539) ที่ได้ทำการศึกษาถึงความผูกพันต่อองค์กรของพนักงานการประปานครหลวงพบว่า ความแตกต่างเกี่ยวกับลักษณะบุคคลด้านระดับการศึกษาไม่ก่อให้เกิดความแตกต่างของความผูกพันต่อองค์กร

จากการศึกษาพบว่า ผลการเปรียบเทียบความผูกพันต่อองค์กรของพนักงานในกลุ่มอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ นิคมอุตสาหกรรมลำพูน ที่มีรายได้แตกต่างกันพบว่าพนักงานที่มีระดับรายได้ต่างกัน มีความผูกพันต่อองค์กรโดยรวมแตกต่างกัน แสดงว่าระดับรายได้มีความสัมพันธ์ต่อระดับความผูกพันขององค์กร ของพนักงานในกลุ่มอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ นิคม อุตสาหกรรมลำพูน โดยพนักงานที่มีรายได้ 20,001 – 30,000 บาท มีความผูกพันต่อองค์กรในระดับปานกลาง ในขณะที่พนักงานที่มีรายได้ น้อยกว่า 10,000 บาท รายได้ 10,001 – 20,000 บาท รายได้ 30,001 – 40,000 บาท รายได้ 40,001 – 50,000 บาท รายได้มากกว่า 50,000 บาท มีความผูกพันต่อองค์กรในระดับมากโดยพนักงานที่มีรายได้สูงกว่าจะมีความผูกพันต่อองค์กรโดยรวมมากกว่าพนักงานที่มีรายได้ต่ำกว่า ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ ชีรสวัสดิ์ มานะกิจ (2543) ที่ได้ทำการศึกษา ความผูกพันต่อองค์กร: ศึกษากรณีพนักงานบริษัทผลิตภัณฑ์และวัสดุก่อสร้าง จำกัด

พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อความผูกพันต่อองค์กรของพนักงานได้แก่เงินเดือน ดังนั้นจึงแสดงว่าอัตราเงินเดือนมีความสัมพันธ์กับความผูกพันต่อองค์กร

จากการศึกษาพบว่า ผลการเปรียบเทียบความผูกพันต่อองค์กรของพนักงานในกลุ่มอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ นิคมอุตสาหกรรมลำพูน ที่มีตำแหน่งงานแตกต่างกันพบว่าพนักงานตำแหน่งงานต่างๆ กันมีความผูกพันต่อองค์กรโดยรวมแตกต่างกัน โดยตำแหน่งผู้จัดการ หัวหน้างาน ฝ่ายบุคคล พนักงานบัญชี/การเงิน และพนักงานทั่วไป มีความผูกพันต่อองค์กรโดยรวมอยู่ในระดับมากในขณะที่ตำแหน่งอื่นมีความผูกพันต่อองค์กรโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง แสดงว่าพนักงานตำแหน่งแตกต่างกันมีความสัมพันธ์ต่อระดับความผูกพันขององค์กร ของพนักงานในกลุ่มอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ นิคมอุตสาหกรรมลำพูน ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ ชวนชม กิจพันธ์ (2540) ที่ได้ทำการศึกษาระดับความผูกพันต่อองค์กรของเจ้าหน้าที่วิเคราะห์งบประมาณ สำนักงบประมาณ พบว่าปัจจัยด้านระดับตำแหน่งที่แตกต่างกัน มีผลทำให้ความผูกพันต่อองค์กรแตกต่างกัน

จากการศึกษาพบว่า ผลการเปรียบเทียบความผูกพันต่อองค์กรของพนักงานในกลุ่มอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ นิคมอุตสาหกรรมลำพูน ที่มีอายุงานแตกต่างกันพบว่าพนักงานที่มีอายุงานแตกต่างกันมีความผูกพันต่อองค์กรโดยรวมแตกต่างกัน โดยจะเห็นได้ว่าพนักงานที่มีอายุงานไม่ถึง 1 ปี และมีอายุงาน 10-15 ปี อายุงานตั้งแต่ 15 ปีขึ้นไปจะมีความผูกพันต่อองค์กรโดยรวมอยู่ในระดับมาก สำหรับพนักงานที่มีอายุงานระหว่าง 1 – 3 ปี อายุงาน 3 – 5 ปี อายุงาน 5 – 10 ปีมีระดับความผูกพันต่อองค์กรอยู่ในระดับปานกลาง แสดงว่าอายุงานมีความสัมพันธ์ต่อระดับความผูกพันขององค์กร ของพนักงานในกลุ่มอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ นิคมอุตสาหกรรมลำพูน ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ กรกฎ พลพานิช (2540) ที่ได้ทำการศึกษา ปัจจัยที่มีผลต่อความผูกพันต่อองค์กรของพนักงานบังคับบัญชาวิชาชีพระตลาด บริษัทปูนซีเมนต์ไทย จำกัด (มหาชน) พบว่าพนักงานที่มีอายุงานในองค์กร แตกต่างกัน มีความผูกพันต่อองค์กรแตกต่างกัน

จากการศึกษาผลการหาความสัมพันธ์ พบว่าระดับความผูกพันองค์กรโดยรวมกับปัจจัยด้านลักษณะงานที่ปฏิบัติ ของพนักงานในกลุ่มอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ นิคมอุตสาหกรรมลำพูน มีความสัมพันธ์ทางบวกต่อกัน ($r = 0.62$) เมื่อพิจารณาแต่ละด้านพบว่า ความผูกพันต่อองค์กรโดยรวมต่อผลป้อนกลับของงาน มีความสัมพันธ์ทางบวกมากที่สุด ($r = 0.54$) รองลงมาคือความมีอิสระในการทำงาน มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความผูกพันต่อองค์กรโดยรวม ($r = 0.52$) ดังนั้นแสดงว่าลักษณะงานที่ปฏิบัติมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความผูกพันต่อองค์กรของพนักงาน ทั้งนี้เนื่องจาก ลักษณะงานที่ดีจะทำให้บุคลากรรู้สึกมีแรงจูงใจอยากทำงานเพื่อเพิ่มคุณค่าให้กับตนเอง แม้ว่าผลงานจะไม่ดีก็ยังคงทุ่มเทความพยายามให้มากขึ้น เพื่อเพิ่มรางวัลให้กับตนเองและ

คุณภาพงานที่ดี (นาถยา อ่วมผึ้ง, 2544) และเป็นไปตามทฤษฎีของ Steers (1977) เกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อความผูกพันต่อองค์กรว่า ลักษณะงานที่มีความหลากหลาย มีลักษณะที่ไม่จำเจ หรือการทำกิจกรรมหลายๆ อย่างของหน่วยงานให้สำเร็จผล จึงเป็นงานที่ทำท่ายและกระตุ้นให้พนักงานมีความสนใจในงาน งานที่มีโอกาสปฏิสัมพันธ์กับบุคคลอื่น จะทำให้มีโอกาสได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับคนอื่น ก่อให้เกิดความคิดหลากหลายในการพัฒนาตนเอง พัฒนางานเมื่อมีสัมพันธภาพกับบุคคลอื่น ก็จะกระตุ้นให้เกิดความรู้สึกว่า ตนเองเป็นส่วนหนึ่งขององค์กร เป็นเจ้าขององค์กร และจะรู้สึก ผูกพันกับองค์กร การที่พนักงานได้รับอิสระในการทำงาน พนักงานจะสามารถใช้วิจารณญาณของตนในการแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า และสามารถนำเสนอสิ่งใหม่ๆ ในการทำงาน ความมีเอกลักษณ์ของงาน จะทำให้พนักงานเกิดความรู้สึกสบายใจที่จะปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ที่ถูกต้อง และมีผลงานที่สามารถพิจารณาได้ชัดเจน ผลป้อนกลับของงานจะทำให้พนักงานทราบประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการปฏิบัติงานของตนเอง ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ เซาวลิต ดนนานท์ชัย (2532) ที่ได้ทำการศึกษา ปัจจัยที่ส่งผลต่อความผูกพันต่อองค์กร กรณีศึกษา ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน พบว่า ปัจจัยลักษณะงาน คือ ความหลากหลายในงาน ความเข้าใจในกระบวนการของงาน ผลป้อนกลับของงาน งานที่มีโอกาสปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น มีความสัมพันธ์กับความผูกพันต่อองค์กร

จากการศึกษาผลการหาความสัมพันธ์ พบว่าระดับความผูกพันองค์กรโดยรวมกับปัจจัยด้านประสบการณ์ในงานที่ปฏิบัติ ของพนักงานในกลุ่มอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ นิคมอุตสาหกรรมลำพูน มีความสัมพันธ์ทางบวกต่อกัน ($r = 0.63$) เมื่อพิจารณาแต่ละด้านพบว่า ความผูกพันต่อองค์กรโดยรวมต่อความรู้สึกว่าองค์กรเป็นที่พึ่งพาได้ มีความสัมพันธ์ทางบวกมากที่สุด ($r = 0.57$) รองลงมาคือ ความรู้สึกว่าคุณมีความสำคัญต่อองค์กร มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความผูกพันต่อองค์กรโดยรวม ($r = 0.54$) ดังนั้นแสดงว่าประสบการณ์ในงานที่ปฏิบัติมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความผูกพันต่อองค์กรของพนักงาน ทั้งนี้เป็นไปตามที่ทฤษฎี Steers (1977) ได้เสนอเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อความผูกพันต่อองค์กรว่า การที่พนักงานได้รับการตอบสนองในด้านความคาดหวังที่ได้รับการตอบสนองจากองค์กร เช่น การให้ค่าตอบแทนที่พนักงานพึงพอใจ การพิจารณาความดีความชอบ จะทำให้มีแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน และเป็นปัจจัยที่สร้างความรู้สึกผูกพันต่อองค์กร สอดคล้องกับคำอธิบายของ จารุณี วงศ์คำแน่น (2537) ที่ได้อธิบายเกี่ยวกับความสำคัญของความผูกพันต่อองค์กรว่า ความผูกพันต่อองค์กรจะเป็นตัวเชื่อมประสานระหว่างความต้องการของบุคคลในองค์กรกับเป้าหมายขององค์กร เพื่อให้องค์กรสามารถบรรลุเป้าหมายที่วางไว้ ความรู้สึกว่าคุณมีความสำคัญต่อองค์กร จะทำให้พนักงานรู้สึกว่าคุณได้รับการยอมรับจากองค์กร รู้สึกว่าการปฏิบัติงานของตนที่มีคุณค่านั้น เป็นเสมือนรางวัลจากองค์กรที่ให้กับ

ผู้ปฏิบัติงาน ทำให้เกิดความรู้สึกจงรักภักดี และคิดว่าตนเองเป็นส่วนหนึ่งขององค์กร ซึ่งส่งผลทำให้พนักงานเกิดความรู้สึกผูกพันต่อองค์กร ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ เซาวลิต ตนานนท์ชัย (2532) ที่ได้ทำการศึกษา ปัจจัยที่ส่งผลต่อความผูกพันต่อองค์กร กรณีศึกษาศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน พบว่า ปัจจัยประสพการณ์ในงาน คือ ความคาดหวังที่ได้รับการตอบสนองจากศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน เป็นที่พึงได้ ความรู้สึกที่ศูนย์ฯ มีชื่อเสียง ทักษะติดต่อเพื่อนร่วมงานและศูนย์ฯ มีความสัมพันธ์กับความผูกพันต่อองค์กร

5.3 ข้อค้นพบ

จากการศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความผูกพันของพนักงาน ในกลุ่มอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ นิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือที่มีต่อองค์กร ผู้ศึกษาได้ค้นพบในประเด็นดังต่อไปนี้

1. ระดับความผูกพันต่อองค์กรของพนักงาน ในกลุ่มอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ นิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือ อยู่ในระดับคะแนนต่ำสุดของระดับมาก ทั้งนี้เมื่อพิจารณาแต่ละด้านจะพบว่าพนักงานมีความผูกพันต่อองค์กรด้านความเต็มใจที่จะทุ่มเทความพยายามอย่างมากเพื่อประโยชน์ขององค์กร มากที่สุด อยู่ในระดับมาก รองลงมาคือด้านความเชื่อมั่นอย่างแรงกล้า และการยอมรับเป้าหมายและค่านิยมขององค์กร อยู่ในระดับมาก และพบว่าพนักงานมีความผูกพันต่อองค์กรด้านความปรารถนาอย่างแรงกล้าที่จะคงไว้ซึ่งความเป็นสมาชิกภาพขององค์กรน้อยที่สุด อยู่ในระดับปานกลางเท่านั้น

2. จากผลการเปรียบเทียบระดับความผูกพันต่อองค์กร ของพนักงานในกลุ่มอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ นิคมอุตสาหกรรมลำพูน จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลจะพบว่า เพศ สถานภาพ และระดับการศึกษาที่แตกต่างกัน ไม่มีอิทธิพลทำให้ระดับความผูกพันต่อองค์กรแตกต่างกัน

3. จากผลการศึกษาพบว่าพนักงานผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นโดยรวมในปัจจัยด้านลักษณะงานที่ปฏิบัติ อยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาแต่ละด้านพบว่าพนักงานผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นในด้านงานที่มีโอกาสปฏิสัมพันธ์กับบุคคลอื่น มากที่สุด อยู่ในระดับมาก รองลงมาคือด้านความมีเอกลักษณ์ของงาน อยู่ในระดับมาก ด้านความหลากหลายของงาน อยู่ในระดับมาก ด้านความมีอิสระในการทำงาน อยู่ในระดับมาก และพนักงานผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นในด้านผลป้อนกลับของงานน้อยที่สุด อยู่ในระดับปานกลาง

4. จากผลการศึกษาพบว่าพนักงานผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นโดยรวมในปัจจัยด้านประสพการณ์ในงานที่ปฏิบัติ อยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาแต่ละด้านพบว่าพนักงานผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นในด้านความรู้สึกว่าตนมีความสำคัญต่อองค์กร มากที่สุด อยู่ใน

ระดับมาก ในขณะที่ด้านทัศนคติต่อเพื่อนร่วมงานและองค์กร และด้านความคาดหวังที่จะได้รับการตอบสนองจากองค์กร อยู่ในระดับปานกลาง และด้านความรู้สึกว่าองค์กรเป็นที่พึ่งพาได้ น้อยที่สุด อยู่ในระดับปานกลาง

5.4 ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความผูกพันของพนักงาน ในกลุ่มอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ นิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือที่มีต่อองค์กร ผู้ศึกษาใคร่ขอเสนอความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ ซึ่งอาจเป็นประโยชน์ต่อการสร้างความผูกพันต่อองค์กร ในกลุ่มอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ นิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือ ในประเด็นต่อไปนี้

ปัจจัยด้านลักษณะงานที่ปฏิบัติ จากการศึกษาพบว่าพนักงานที่ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นต่อลักษณะงานที่ปฏิบัติ ในด้านผลป้อนกลับของงาน น้อยที่สุด(ค่าเฉลี่ย = 3.44) จึงควรทำการปรับปรุงโดยมีการชี้แจงผลการปฏิบัติงานให้พนักงานทราบอย่างต่อเนื่อง ว่าผลงานของพนักงานแต่ละคนเป็นอย่างไร มีข้อดี และข้อบกพร่องอย่างไร รวมทั้งให้พนักงานทราบว่าพนักงานควรปรับปรุงแก้ไขการปฏิบัติงานอย่างไร และเปิดโอกาสให้พนักงานได้มีโอกาสชี้แจงผลการปฏิบัติงานที่ผ่านมา ว่ามีปัญหาอุปสรรคในการทำงานอย่างไร เพราะหากพนักงานคิดว่าผลการปฏิบัติงานที่ประเมินไม่ตรงกับความเป็นจริง จะทำให้เกิดทัศนคติที่ไม่ดีต่อผู้บังคับบัญชา และองค์กร ส่งผลถึงความผูกพันต่อองค์กร

ปัจจัยด้านประสบการณ์ในงาน จากการศึกษาพบว่าพนักงานที่ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นต่อประสบการณ์ในงานในด้านความรู้สึกว่าองค์กรเป็นที่พึ่งพาได้ น้อยที่สุด อยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย = 3.04) ดังนั้นองค์กรควรสร้างความรู้สึกที่องค์กรเป็นที่พึ่งพาได้ โดยให้พนักงานได้รับผลประโยชน์ตอบแทนที่คุ้มค่างับความอดสาหะที่ได้อุทิศให้กับองค์กร ให้พนักงานสามารถใช้ประโยชน์จากระบบสวัสดิการอย่างเต็มที่ ให้ปัจจัยสนับสนุนอย่าเพียงพอในการปฏิบัติหน้าที่ สนับสนุนให้พนักงานมีโอกาสพัฒนาศักยภาพของตนเองในการทำงาน และมีความก้าวหน้าในอาชีพ ช่วยแก้ปัญหาความเดือดร้อนให้กับพนักงาน ถึงแม้ว่าบางเรื่องอาจจะเป็นเรื่องส่วนตัว และมีสวัสดิการที่คอยดูแลพนักงานหลังจากเกษียณแล้ว

จากผลการศึกษาพบว่าพนักงานมีความผูกพันต่อองค์กรด้านความเต็มใจที่จะทุ่มเทความพยายามอย่างมากเพื่อประโยชน์ขององค์กร และด้านความเชื่อมั่นอย่างแรงกล้า และการยอมรับเป้าหมายและค่านิยมขององค์กร อยู่ในระดับมาก แต่ด้านความปรารถนาอย่างแรงกล้าที่จะคงไว้ซึ่งความเป็นสมาชิกภาพขององค์กรน้อยที่สุด อยู่ในระดับปานกลางเท่านั้น ซึ่งพบว่าพนักงานมีความคิดอยากจะทำเปลี่ยนงานเมื่อมีโอกาส และได้รับค่าตอบแทนหรือผลประโยชน์ที่สูงกว่า ดังนั้น

องค์กรควรเพิ่มแรงจูงใจในการปฏิบัติหน้าที่ให้มากขึ้น และควรให้ความสำคัญกับพนักงานที่มีอายุงานมาก รวมถึงมีการจัดระบบการเลื่อนขั้นและสวัสดิการที่ดีขึ้นให้พนักงานเห็น โอกาสในการก้าวหน้าในหน้าที่การงานอย่างเป็นรูปธรรม ซึ่งจะทำให้พนักงานมีความรู้สึกรู้ว่ามีโอกาสที่จะก้าวหน้าในองค์กรที่ตนอยู่ จะทำให้ช่วยลดความรู้สึกอยากที่จะเปลี่ยนงานหรือย้ายองค์กร

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved